

ване по наукъ-тѣ мѣри да намѣри истинѣ-тѣ, и само истинѣ-тѣ, ако ще бы тя и да разбива и да доврьша по нѣчто отъ наши-ты блѣнове (иллюзии). За да бѫдемъ праведни, нека оставимъ да говорять самы глава-та и срѣдце-то, — та всякой да си каже свое-то.

Разумъ-тъ ся обѣщава да расправи за свои-ты начяла, затова найнапрѣждъ нему нека да дадемъ рядъ да говори. Всякий напрѣдѣкъ е двоенъ, — така начина глава-та — и то нѣравственъ и умственъ. Нѣравственный напрѣдѣкъ ся относи до дѣлности-ты ни, а умственный до знаніе-то ни. Ни единъ народъ не може да иде напрѣдъ, ако само въ знаніе-то, въ наукѣ-тѣ зима прѣдникъ, а остана онакъ и похабенъ, така също както, отъ другъ странѣ, пакъ не може да иде напрѣдъ ако е добродѣтеленъ, нѣ глупавъ и неукъ. Тоя двоенъ напрѣдѣкъ, наравственный и умственный обнима цѣлый ии душевенъ напрѣдѣкъ. Да искали да си врьшимъ, что-то смы дѣлъ, то е нѣравственный дѣлъ; да знаемъ какъ да го врьшимъ, то е умственный дѣлъ. Колкото поѣдно, побриплатено и побеговорно стоять единъ до другъ тыя два дѣла отъ напрѣдѣка, колкото подобрѣ прилѣгатъ срѣдства-та на цѣль-тѣ, толкова поздраво туриамы основъ за понататъченъ напрѣдѣкъ, та попълно постигамы назначеніе-то на живота си.

Чини ми ся, че щете припознаете мои-тѣ безпристрасность — прибави глава-та. Нѣ сега дай да минемъ на онова главно питаніе: кое отъ тыя двѣ начяла е побажно и за цивилизаціѣ-тѣ посѫщественно? Азъ оставямъ на срѣдце-то да си каже найнапрѣждъ, че мысли за това.